

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 10Co/251/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2214202674
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 05. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zlatica Javorová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2016:2214202674.2

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v právnej veci žalobkyne: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., Pribinova 25, 811 09 Bratislava, zastúpenej splnomocnenkyňou: Fridrich Paľko, s. r. o., Grösslingova 4, 811 09 Bratislava, proti žalovanej: Slovenská republika, konajúca prostredníctvom Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky, Bratislava, Župné námestie 13, o 2 918,87 eur, o odvolaní žalobkyne proti uzneseniu Okresného súdu Dunajská Streda z 3. marca 2015 č. k. 12C/161/2014-64 takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e .**

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým uznesením súd prvého stupňa uložil žalobkyňi povinnosť zaplatiť v lehote 3 dní od jeho doručenia súdny poplatok za odvolanie v sume 20 eur. Právne svoje rozhodnutie odôvodnil poukazom na položku č. 7a Sadzobníka súdnych poplatkov (tvoriaceho prílohu zákona SNR č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších zmien a doplnení, ďalej len „Z. s. p.“ a „sadzobník“).

Proti tomuto uzneseniu podala včas odvolanie žalobkyňa a navrhla ho jednoducho zrušiť, vytykajúc mu (a súdu prvého stupňa) jednak absenciu odôvodnenia (jednej zo zákonom predpísaných náležitostí), ako aj nesprávnosť právneho posúdenia veci, spočívajúcu vo vyrubení súdneho poplatku podľa položky č. 7a sadzobníka, dôvodiac, že podľa tejto položky sa vyrubuje poplatok za žalobu na náhradu škody spôsobenej nezákonným úradným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom, pričom spoplatneniu nepodliehajú ďalšie úkony vo veci samej, ako sú odvolanie, dovolanie a pod. ako je tomu pri položke 1 sadzobníka, poukazujúc v tejto súvislosti na dôvodovú správu k vládnemu návrhu zákona ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 145/1995 Z. z. o správnych poplatkoch v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony, a to článok II k bodu 3, v zmysle ktorého, podľa položky č. 1 sadzobníka súdnych poplatkov sa budú spoplatňovať žaloby, ďalej poukázala na odôvodnenie pozmeňujúceho a doplňujúceho návrhu poslancov V. O., P. N., W. W. a U. G. k takémuto vládnemu návrhu zákona, v zmysle ktorého sa v nadväznosti na zrušenie vecného oslobodenia pri žalobách na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom navrhuje zaviesť paušálny súdny poplatok pre tieto žaloby vo výške 20 eur, čím sa jednak čiastočne zohľadňuje účel vládnemu návrhu zákona (opatrenia na strane príjmovej časti štátneho rozpočtu) a súčasne sa zlepšuje v porovnaní s vládnym návrhom prístup k spravodlivosti v týchto veciach, nakoľko sa nebude vyberať poplatok podľa percentuálnej sadzby (položka 1), ale práve ako paušálny poplatok, ktorý je podstatne nižší. V tejto súvislosti žalobkyňa ďalej namietala, že podala odvolanie proti rozsudku a nie žalobu a teda súd nebol oprávnený svojvoľne rozširovať okruh úkonov podliehajúcich súdnemu poplatku a zároveň nebol oprávnený ju vyzvať na platenie súdneho poplatku za podané odvolanie, poukázala na pripojený rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 29. marca 2007 sp. zn. 4Cdo 39/2007, ako aj na prílohu Z. s. p. - Sadzobník súdnych poplatkov, v ktorej nie je jasne a jednoznačne stanovená poplatková povinnosť za podanie odvolania voči rozhodnutiu súdu o žalobe na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom.

Ďalej poukázala na ust. § 1 ods. 1 Z. s. p., čl. 2 ods. 2, čl. 12 ods. 1, čl. 13 ods. 1 písm. a/, čl. 46 ods. 1 a čl. 59 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (Ústavný zákon č. 460/1992 Zb. Ústava Slovenskej republiky) s tým, že dane a poplatky je možné ukladať zákonom alebo na základe zákona a použitie analógie legis je v prípadoch vyrubovania súdnych poplatkov vylúčené, aj s prihliadnutím k príkazu z čl. 13 ods. 1 písm. a/ Ústavy SR neprichádza do úvahy a na základe ust. § 18ca Z. s. p. (ako jedného z prechodných ustanovení v takomto zákone) možno podľa predpisov účinných od 1. októbra 2012 (teda podľa Z. s. p. v znení zákona č. 286/2012 Z. z.) vyberať poplatky len v konaniach začatých po takomto čase, o taký prípad tu ale (pre podanie žaloby ešte v septembri 2012) taktiež nešlo. Podľa jej názoru, v súvislosti s podaným odvolaním je nutné aplikovať právny stav platný do 30. septembra 2012, keby bolo konanie vo veciach náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom od poplatku vecne oslobodené, v tejto súvislosti poukázala na uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 30.6.2008 sp. zn. 5 MCdo 14/2007 a z 10.8.2011 sp. zn. 6 M Cdo 2/2011. K podanému odvolaniu doložila uznesenie Okresného súdu Komárno zo 16.10.2013 č. k. 8C/842/2012-72, uznesenie Okresného súdu Rimavská Sobota z 3.1.2014 č. k. 16C/174/2012-89 a uznesenie Krajského súdu v Žiline z 30.7.2013 č. k. 8Co/295/2013-96.

Žalovaná odvolací návrh nepodala.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O. s. p. /Občianskeho súdneho poriadku č. 99/1963 Zb. v znení neskorších zmien a doplnení/), po zistení, že odvolanie podala včas (§ 204 ods. 1 O. s. p.) oprávnená osoba, účastníčka konania (§ 201 O. s. p.), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 201 a § 202 O. s. p.), po skonštatovaní, že odvolanie má zákonom predpísané náležitosti (§ 205 ods. 1 O. s. p.), preskúmal napadnuté uznesenie v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 O. s. p.), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O. s. p.) a dospel k záveru, že odvolaniu žalobkyne nie je možné priznať úspech, keďže napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa je vo výroku vecne správne.

Predmetom konania vedeného na súde prvého stupňa pod sp. zn. 12C/161/2014 bola žaloba žalobkyne, ktorou sa domáhala od žalovanej zaplata sumy 2432,39 eur titulom náhrady majetkovej škody a sumy 486,48 eur titulom nemajetkovej ujmy spôsobenej pri výkone verejnej moci. Súd prvého stupňa vo veci vydal rozsudok dňa 26.11.2014 pod č. k. 12C/161/2014-42, ktorým žalobu zamietol a žalovanej náhradu trov konania nepriznal. Proti tomuto rozhodnutiu v celom rozsahu podala žalobkyňa včas odvolanie.

Predmetom odvolacieho konania je preskúmanie správnosti rozhodnutia súdu prvého stupňa, ktorým bolo žalobkyni uložené zaplatiť súdny poplatok za podané odvolanie proti rozsudku.

Z napadnutého uznesenia je zrejmé, ktorý súd ho vydal, ďalej obsahuje označenie účastníkov a veci, výrok, odôvodnenie, poučenie o odvolaní a deň a miesto jeho vydania. V aplikačnej praxi súdov nie je ničím výnimočné, ak sa na rozhodovanie o poplatkovej povinnosti používajú tlačivá a pokiaľ súd prvého stupňa na rozhodnutie o súdnom poplatku použil tlačivo O. s. p. č. 4, uznesenie bolo treba považovať za vyhotovené akceptovateľným spôsobom. Z jeho obsahu je nepochybné, komu bola uložená povinnosť zaplatiť súdny poplatok, v akej výške a za čo, bolo možné tiež posúdiť, akým konkrétnym spôsobom dospel súd prvého stupňa k uloženiu poplatkovej povinnosti a na základe akých zákonných ustanovení rozhodol.

Úprava súdnych poplatkov je obsiahnutá v zákone č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov. Výpočet poplatkových úkonov a bližšie podmienky ich platenia sú obsiahnuté v sadzobníku súdnych poplatkov, ktorý tvorí prílohu citovaného zákona. Keďže odvolacie konanie na základe odvolania žalobkyne bolo začaté podaním jej odvolania dňom 15.1.2015, na vyrubenie súdneho poplatku za odvolanie je potrebné aplikovať Zákon o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov č. 71/1992 Zb. v znení účinnom v čase začatia odvolacieho konania (ďalej len „Z. s. p.“).

Podľa § 2 ods. 4 Z. s. p. v odvolacom konaní je poplatníkom ten, kto podal odvolanie; podľa § 5 ods. 1 písm. a/ Z. s. p. poplatková povinnosť vzniká podaním odvolania, ak je poplatníkom odvolateľ a poplatok je splatný vznikom poplatkovej povinnosti (§ 8 ods. 1 Z. s. p.); sadzba poplatku je uvedená v sadzobníku buď percentom zo základu poplatku alebo pevnou sumou (§ 6 ods. 1 Z. s. p.) a ak je sadzba poplatku ustanovená za konanie, rozumie sa tým konanie na jednom stupni, pričom poplatok podľa rovnakej sadzby sa vyberá i v odvolacom konaní vo veci samej (§ 6 ods. 2 Z. s. p.).

Podľa položky 7a sadzobníka súdnych poplatkov v znení účinnom od 1.10.2012, zo žaloby na náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom sa platí súdny poplatok vo výške 20 eur.

Odvolačný súd je názoru, že súd prvého stupňa postupoval správne, ak žalobkyni za podané odvolanie vyrubil súdny poplatok vo výške 20 eur, keď má za to, že poplatková povinnosť za podané odvolanie sa neviaže na znenie zákona účinné ku dňu podania žaloby, ale na znenie zákona účinné v čase vzniku poplatkovej povinnosti za odvolanie, t. j. kedy bolo podané odvolanie. V danom prípade sa tak stalo až za účinnosti zákona č. 286/2012 Z. z., ktorým bola zakotvená poplatková povinnosť zo žaloby na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom vo výške 20 eur a preto je potrebné aplikovať toto zákonné ustanovenie. Neobstojí preto námietka, že súd prvého stupňa vyrúbením tohto súdneho poplatku určil tento súdny poplatok nad rámec zákona.

Pokiaľ ide o odvolaciu námietku, podľa ktorej žalobkyňa podala odvolanie proti rozsudku a nie žalobu, hoci len tá je podľa znenia položky 7a sadzobníka poplatkov predmetom spoplatnenia a súd nie je oprávnený svojvoľne rozširovať okruh úkonov podliehajúcich súdnemu poplatku, preto odvolateľ nemôže byť vyzvaný na platenie súdneho poplatku za podané odvolanie, odvolací súd uzatvára nasledovné:

Podľa § 1 ods. 1 Z. s. p. súdne poplatky sa vyberajú za jednotlivé úkony alebo konanie súdov, ak sa vykonávajú na návrh a za úkony orgánov štátnej správy súdov a prokuratúry uvedené v sadzobníku súdnych poplatkov a poplatku za výpis z registra trestov, ktorý tvorí prílohu tohto zákona.

Pritom treba dôrazne rozlišovať úkony, ktoré sa spoplatňujú, od konaní súdov.

Konaním na návrh (resp. na základe žaloby) sa rozumie predovšetkým konanie podľa Občianskeho súdneho poriadku. Za konanie sa pre účely platenia súdnych poplatkov považuje nielen konanie pred súdom prvého stupňa, ale rovnako i odvolacie konanie a dovolacie konanie. Citované ust. § 6 ods. 2 Z. s. p. pritom výslovne zakotvuje, že poplatok podľa rovnakej sadzby ako za návrh sa vyberá aj v odvolacom konaní vo veci samej.

Úkony a konania, ktoré majú byť spoplatnené, predpokladajú ich výslovné zaradenie do sadzobníka súdnych poplatkov, ktorý tvorí prílohu zákona. Sadzobník súdnych poplatkov sa s touto problematikou vysporiadal tak, že vytvoril štyri časti, z ktorých I. časť upravuje poplatky vyberané v občianskom súdnom konaní, II. časť poplatky za úkony súdov, III. časť sa zaoberá poplatkami orgánov štátnej správy súdov a posledná IV. časť je venovaná poplatkom za úkony prokuratúry.

Poplatok za podanie návrhu je splatný jeho podaním a pod pojem návrh treba subsumovať aj odvolanie (ako návrh na odvolacie konanie). Z. s. p. pri vymedzení pojmov nie je dôsledný, avšak z celkovej konštrukcie úpravy súdnych poplatkov v sadzobníku tvoriacom prílohu Z. s. p. nemožno spochybniť to, že poplatková povinnosť stanovená položkou 7a sadzobníka sa vzťahuje na celé konanie o žalobe na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom, pričom odvolacie konanie je konanie o riadnom opravnom prostriedku. Podľa názoru odvolacieho súdu aj poznámku 3 uvedenú len k položke 1 v znení „Poplatky podľa rovnakej sadzby sa platia i v odvolacom konaní vo veci samej“, je preto potrebné vykladať v kontexte s konštrukciou celého zákona včítane sadzobníka súdnych poplatkov (oddelené štyri časti) tak, že sa vzťahuje na celú prvú časť upravujúcu poplatky vyberané v občianskom súdnom konaní, teda aj k položke 7a, ktorou je určený súdny poplatok za občianske súdne konanie o žalobe na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom.

Odvolačný súd dodáva, že správnosť ukladania poplatkovej povinnosti za podané odvolanie/dovolanie vyplýva aj zo stanoviska občianskoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 3. decembra 2015 zverejneného pod č. 1 v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky č. 1/2016, podľa ktorého k otázke vzniku poplatkovej povinnosti v odvolacom a dovolacom konaní, ak v čase podania žaloby bolo konanie oslobodené od súdneho poplatku v zmysle § 4 ods. 1 písm. k/ zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov, bolo zaujaté stanovisko: Ak bolo odvolanie (dovolanie) podané po 30. septembri 2012, vzťahuje sa na

poplatkovú povinnosť v odvolacom (dovolacom) konaní právna úprava účinná od 1. októbra 2012, i keď konanie vo veci samej na súde prvého stupňa začalo pred 30. septembrom 2012.

Z vyššie uvedeného potom vyplýva, že ak žalobkyňa napadla predmetný rozsudok vo veci samej v zákonnej lehote odvolaním, súd prvého stupňa preskúmaným uznesením správne podľa položky 7a sadzobníka súdnych poplatkov žalobkyni uložil povinnosť zaplatiť súdny poplatok za podané odvolanie a to v správnej výške 20 eur. Z týchto dôvodov došlo preto podľa § 219 ods. 1 O. s. p. k potvrdeniu napadnutého uznesenia súdu prvého stupňa.

K prijatiu tohto uznesenia došlo pomerom hlasov 3 : 0, čiže jednomyseľne (čl. I § 3 ods. 9 posledná veta zákona č. 757/2004 Z. z. v znení neskorších zmien a doplnení).

Poučenie:

Toto uznesenie nemožno napadnúť odvolaním.